

варто відзначити складність заповнення окремих первинних документів. Щодо них бажано було б розробити рекомендації та інструкції, що дасть можливість мінімізувати випадки викривлень та достовірно відобразити всі витрати, пов'язані з будівництвом.

Література:

1. Басманов И.А. Теоретические основы учета и калькулирования себестоимости промышленной продукции / Под ред. проф. В.А. Новака. – М.: Финансы, 1970. – 167 с.
2. Петрова В. И. Научная организация бухгалтерского учета. / И.В. Петрова. – М.: Финансы, 1975. – 136 с.
3. Про затвердження примірних форм первинних документів з обліку в будівництві. – Наказ № 554 від 4 грудня 2009 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN51921.html

УДК 657.035

Рожелюк В. М.

к.е.н., доцент,

Тернопільський національний економічний університет

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Досвід комп'ютеризації бухгалтерського обліку показує, що формалізація процесу обліку є необхідною умовою його автоматизації. Формалізація окремих видів діяльності, завдань та елементів з наступною комп'ютеризацією повинна здійснюватися у відповідності з основним критерієм підвищення ефективності обліку шляхом забезпечення апаратом бухгалтерії своєчасною, повною, обґрунтованою інформацією, в тому числі рекомендаціями з відповідними впливам на об'єкт управління. В бухгалтерському обліку концентрується величезна кількість даних, велика частина яких лише реєструє факти здійснення господарських операцій і не використовується для прийняття управлінських рішень в силу низької оперативності і нераціональної структури інформації [1].

Важливе значення при автоматизації обробки економічної інформації має правильний вибір програмного забезпечення. Воно повинно відповідати таким основним вимогам: простота і зручність в експлуатації; легкість освоєння співробітниками бухгалтерії та економічних служб; можливість активно впливати на налаштування комп'ютерних систем, змінювати робочий план рахунків, встановлювати необхідні для групування та аналізу облікових даних субрахунку, передбачати пов'язані з обліковою політикою типові кореспонденції рахунків, контролювати правильність автоматизованого заповнення проміжних і завершальних форм звітності; налаштованість і відкритість програмного забезпечення; відповідність програмного забезпечення сучасним вимогам, обмін інформацією з іншими стандартними програмами; представлення результатів у

простій та зручній формі для аналізу керівниками підприємства та іншими користувачами інформації; надійність і достовірність отриманої інформації.

Система програм, призначена для вирішення широкого спектру завдань автоматизації обліку та управління, що стоять перед підприємствами, що динамічно розвиваються, повинна являти собою систему прикладних рішень, побудованих за єдиними принципами і на єдиній технологічній платформі. Менеджер будь-якого рівня в цьому випадку може вибрати рішення, яке відповідає актуальним потребам його сфери діяльності та підприємства в цілому. Склад цих рішень буде розвиватися в міру зростання підприємства або розширення завдань автоматизації. Завдання обліку і управління можуть істотно вирізнитися залежно від роду діяльності підприємства, галузі, специфіки продукції або послуг, що надаються, розміру і структури суб'єкта діяльності, необхідного рівня автоматизації. Неможливо обмежитися однією програмою, призначеною для масового використання, яка б задовольняла при цьому потреби всіх підприємств.

В основі системи програм автоматизації обробки економічної інформації має бути єдина технологічна база. Вона є фундаментом для побудови всіх прикладних рішень. Технологічна база для всіх прикладних рішень незалежно від галузевої специфіки та фірми розробника повинна забезпечувати: можливість використання системи від локального комп'ютера до десятків користувачів в локальній мережі; використання файлового варіанту або варіанту «клієнт-сервер»; можливість розгортання роботи на декількох територіально віддалених точках з періодичним обміном інформацією; можливість використання сучасних технологій та інтеграцію з іншими програмними системами [2].

В основу типової конфігурації програмного забезпечення обліково-аналітичних завдань повинен бути закладений принцип введення бухгалтерської інформації в програму «від документа». Це означає, що в програмі необхідно передбачити можливість створення і зберігання електронних зразків первинних облікових документів і автоматичне формування на їх основі операцій та бухгалтерських записів (проводок). Перелік пропонованих на ринку інформаційних послуг програм автоматизації обробки економічної інформації досить великий. До найбільш відомих з них відноситься ІС, БЕСТ, Парус, Галактика, Турбо-бухгалтер, Інфін. На переробних підприємствах, що зберегли фахівців-програмістів і комп'ютерників, часто розробляють власне програмне забезпечення. При виборі прикладних програм, в якому повинні брати участь і працівники бухгалтерії, зазвичай виходять з того, який рівень автоматизації обробки економічної інформації підприємство хотіло б мати і які витрати для досягнення цього вважає можливим понести.

На нашу думку, необхідно розробити базовий уніфікований методичний документ прикладного характеру, в якому наочно, зі схемами і відповідним коментарем були б представлені в інформаційному та методичному взаємозв'язку всі аспекти організації системи бухгалтерського обліку та її структура з акцентом на ефективність організації та можливість використання такого документа в якості рекомендацій для керівників та головних бухгалтерів підприємств і аудиторів. Такий документ може бути включений в систему стандартів бухгалтерського

обліку. Одним з важливих принципів раціональної організації облікової служби є розумне використання адміністрацією наявного облікового персоналу. Загальною вимогою при цьому є акцент на організаційних аспектах обліку, спрямованих на забезпечення його гнучкості та постійного вдосконалення відповідно до нових умов і вимог, а також врахування специфіки функціональних повноважень і відповідальності облікових працівників [3].

Література:

1. Корниевич Д. М. Проблемы информационной системы бухгалтерского учета на современном этапе / Д. М. Корниевич // сб. докл. Между-нар. науч.-практ. конф. [«Проблемы учета, анализа, контроля и статистики в условиях реформирования экономики»] 17–18 октября 2002 г.: тез. докл. – Мн.: БГЭУ, 2002. – 202 с.
2. Муравський В. В. Облік і аналіз руху товарів з використанням інформаційних технологій: дис. канд. ек. наук: 08.00.09 / В.В. Муравський. – Тернопіль, 2012. – 248 с.
3. Рожелюк В. М. Шляхи вдосконалення організації обліку з використанням сучасних інформаційних систем / В. М. Рожелюк // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 3. – С. 88-91.

УДК 657.471

Романів Р. В.
к.е.н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

АЛЬТЕРНАТИВНІ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ КОМПАНІЇ НА ОСНОВІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Оцінка вартості активів компанії є одним з найбільших проблемних питань економіки. Критики існуючих підходів справедливо вказують на ретроспективний (історичний) характер застосовуваних підходів та, відповідно, неможливість застосування такої інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. Нагальна потреба в простій та зрозумілій процедурі оцінювання активів полягає в тому, щоб забезпечити визначення вартісної оцінки підприємства з окремими видами активів та джерелами їх утворення. Бухгалтерська звітність з точки зору інвесторів є корисною тільки тоді, коли балансова вартість активів хоча б приблизно корелюється з ринковою вартістю. Проте, як свідчить практика, розрив між такими показниками коливається в інтервалі 20-60%, а в компаніях в сфері інтелектуальних технологій – до 80%. Збільшення розриву в показниках пояснюється ростом нематеріальних активів та непридатністю стандартів обліку для їх відображення у звітності.

В економічній літературі виділяються різні принципи оцінювання вартості компаній [1, 171]. Зокрема, їх можна групувати за такими важливими напрямками і принципами.

1. Які формуються з позицій власника: принцип вкладення (доходи від володіння повинні перевищувати витрати на придбання активів); принцип граничної продуктивності (зміна чинника виробництва може збільшувати або зменшувати